

III

(Подготвителни актове)

ЕВРОПЕЙСКА ЦЕНТРАЛНА БАНКА

СТАНОВИЩЕ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА

от 30 ноември 2021 година

относно предложение за регламент за разширяване на изискванията за проследимост на преводите на криптоактиви

(CON/2021/37)

(2022/C 68/02)

Въведение и правно основание

На 14 и 20 октомври 2021 г. Европейската централна банка (ЕЦБ) получи искания съответно от Европейския парламент и от Съвета на Европейския съюз за становище относно предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно информацията, придружаваща преводите на средства и определени криптоактиви (преработен текст) ⁽¹⁾ (наричан по-нататък „предложеният регламент“).

ЕЦБ е компетентна да даде становище на основание член 127, параграф 4 и член 282, параграф 5 от Договора за функционирането на Европейския съюз, тъй като предложеният регламент съдържа разпоредби, засягащи основните задачи на Европейската система на централните банки (ЕСЦБ) да осъществява паричната политика на Съюза и да насърчава нормалното функциониране на платежните системи съгласно член 127, параграф 2, първо и четвърто тире от Договора, приноса на ЕСЦБ за стабилността на финансовата система съгласно член 127, параграф 5 от Договора и статута на законно платежно средство на евробанкните съгласно член 128, параграф 1 от Договора. Управителният съвет прие настоящото становище съгласно член 17.5, изречение първо от Процедурния правилник на Европейската централна банка.

Общи забележки

ЕЦБ приветства инициативата на Европейската комисия за разширяване на изискванията за проследимост на криптоактивите посредством предложения регламент, който е част от пакета за борба с изпирането на пари/финансирането на тероризма (БИП/БФТ) ⁽²⁾, приет от Комисията на 20 юли 2020 г.

Тъй като преводите на криптоактиви са изложени на сходни рискове от изпиране на пари и финансиране на тероризма като електронните преводи на парични средства, доставчиците на услуги за криптоактиви следва да подлежат на същото равнище на изисквания във връзка с БИП/БФТ като другите задължени субекти. Поради това ЕЦБ приветства предложения регламент като средство за осигуряване на равнопоставеност за доставчиците на услуги за криптоактиви.

ЕЦБ приветства предложеното привеждане на правната рамка на ЕС в съответствие с препоръките на Специалната група за финансови действия (FATF), по-специално препоръка 16 ⁽³⁾, тъй като тя допълнително смекчава рисковете, свързани с БИП/БФТ, присъщи преводите на криптоактиви, като по този начин се създава равнопоставеност между преводите в официални валути и преводите на криптоактиви, за да се предотврати злоупотребата с криптоактиви за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризъм. Въпреки че следва да бъде постигната равнопоставеност по отношение

⁽¹⁾ COM(2021) 422 final.

⁽²⁾ Пакетът включва също: а) предложение за регламент за предотвратяване на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма (COM(2021) 420 final); б) предложение за директива относно механизмите, които да бъдат въведени от държавите членки за предотвратяване на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма, и за отмяна на Директива (ЕС) 2015/849 (COM(2021) 423 final); и в) предложение за регламент за създаване на Орган за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма и за изменение на регламенти (ЕС) № 1093/2010, (ЕС) 1094/2010 и (ЕС) 1095/2010 (COM(2021) 421 final).

⁽³⁾ Виж Препоръки на Специалната група за финансови действия. Достъпни на уебсайта на FATF <https://www.fatf-gafi.org>

на интензивността на изискванията във връзка с БИП/БФТ, приложими за доставчиците на услуги за криптоактиви, специфичните изисквания следва да обхващат рисковете, свързани с технологичните характеристики на криптоактивите и преводите на криптоактиви. Например в изискванията относно проследимостта на преводите на криптоактиви следва да се вземат предвид специфичните характеристики на технологиите, на които се основават тези преводи.

За целите на ефективното намаляване на рисковете, свързани с БИП/БФТ, предложеният регламент следва да бъде пояснен, за да се избегне всякакво съмнение, че трансакциите между хоствани и нехоствани портфейли са обхванати, за да се събира и съхранява точно същата информация като за другите преводи на криптоактиви. Освен това развитието на пазара и дейностите по изпиране на пари, свързани с криптоактиви без използването на доставчици на услуги или при децентрализирани партньорски обмени, следва също да бъдат наблюдавани отблизо от Комисията и от съответните национални органи и следва да бъдат предложени допълнителни законодателни мерки, когато е подходящо, ако се наблюдават значително увеличение на обема на трансакциите и повишено използване на такива активи за незаконни дейности в този сегмент.

На последно място, като се има предвид бързият темп на технологичното развитие в областта на криптоактивите, е важно да се наблюдава отблизо прилагането на рамката в сътрудничество със съответните органи и, когато е подходящо, с частния сектор.

1. Определение за криптоактиви и приложно поле на предложения регламент

1.1 В предложения регламент ще се използва определението за криптоактиви, посочено в предложението на Комисията за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно пазарите на криптоактиви и за изменение на Директива (ЕС) 2019/1937 ⁽⁴⁾ (наричан по-долу „предложеният регламент за ПКА“). Както вече беше отбелязано от ЕЦБ ⁽⁵⁾, предложеният регламент за ПКА съдържа специфично за технологията и широкообхватно определение на криптоактиви. ЕЦБ разбира, че това е замислено като широко и всеобхватно определение и че затова предложеният регламент има за цел да разшири изискванията за проследимост на всички криптоактиви независимо от използваната технология (технология на децентрализирания регистър или друга технология), използвана за тяхното емитиране.

1.2 Що се отнася до приложното поле на предложения регламент, ЕЦБ разбира, че подобно на предложения регламент за ПКА той няма за цел да обхване криптоактивите, емитирани от централните банки, действащи в качеството си на органи на паричната политика. В интерес на правната сигурност обаче и за да се приведе изцяло приложното поле на предложения регламент в съответствие с предложения регламент за ПКА, ЕЦБ предлага това да бъде изрично посочено в съображенията и разпоредбите на предложения регламент.

2. Официални валути

Предложеният регламент съдържа термина „фиатни валути“ ⁽⁶⁾. В съответствие с Договорите и с паричното право на Съюза еврото е единната парична единица на еврозоната, т.е. на държавите членки, които са приели еврото за своя парична единица. Що се отнася до държавите членки, които не са приели еврото за своя парична единица, в Договорите последователно се споменават паричните единици на тези държави членки. Никъде в Договорите еврото или паричните единици на държавите членки не са назовани „фиатни“ валути. В този контекст не е уместно в правен текст на Съюза да се използва „фиатни валути“. Вместо това в предложения регламент трябва да се използва „официални валути“ ⁽⁷⁾.

3. Дата на прилагане на предложения регламент

Привеждането в съответствие на датата на прилагане на предложения регламент с тази на предложения регламент за ПКА би било полезно от гледна точка на системната и финансовата стабилност, за да се гарантира, че предложеният регламент се прилага за преводите на криптоактиви възможно най-скоро, вместо да се изчака привеждането в действие на останалата част от пакета за БИП. Както отбелязва Комисията, досега преводите на виртуални активи оставаха извън

⁽⁴⁾ COM(2020) 593 final.

⁽⁵⁾ Виж бележка под линия 12 от Становище CON/2021/4 на Европейската централна банка от 19 февруари 2021 г. относно предложение за регламент относно пазарите на криптоактиви и за изменение на Директива (ЕС) 2019/1937 (ОВ С 152, 29.4.2021 г., стр. 1.). Всички становища на ЕЦБ са достъпни в EUR-Lex.

⁽⁶⁾ Виж съображения 8 и 27 от предложения регламент.

⁽⁷⁾ Виж параграф 2.1.5 от Становище CON/2021/4 и параграф 1.1.3 от Становище CON/2016/49 на Европейската централна банка от 12 октомври 2016 г. относно предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива (ЕС) 2015/849 за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма и за изменение на Директива 2009/101/ЕО (ОВ С 459, 9.12.2016 г., стр. 3.).

обхвата на законодателството на Съюза в областта на финансовите услуги, излагайки държателите на криптоактиви на рискове от изпиране на пари и финансиране на тероризма, тъй като потоците от незаконни пари могат да се извършват чрез преводи на криптоактиви и да навредят на целостта, стабилността и репутацията на финансовия сектор ⁽⁸⁾. Редица държави членки вече са приели законодателни актове по този въпрос ⁽⁹⁾.

Когато ЕЦБ отправя препоръки за изменения на предложения регламент, конкретните предложения с обяснителен текст към тях се представят в технически работен документ. Техническият работен документ е достъпен на английски език на EUR-Lex.

Съставено във Франкфурт на Майн на 30 ноември 2021 година.

Председател на ЕЦБ
Christine LAGARDE

⁽⁸⁾ Виж раздел 1, първа точка, осми параграф от обяснителния меморандум към предложения регламент.

⁽⁹⁾ Например на 1 октомври 2021 г. влезе в сила Наредба на Министерството на финансите на Германия относно изискванията за разширена комплексна проверка при преводите на криптоактиви (*Verordnung über verstärkte Sorgfaltspflichten bei dem Transfer von Kryptowerten*) от 24 септември 2021 г. (BGBl. I S. 4465). Съгласно наредбата доставчиците на услуги за криптоактиви, които превеждат криптоактиви от името на приемащия поръчка, трябва едновременно и сигурно да предават на доставчика на услуги за криптоактиви, действащ от името на бенефициера, името, адреса и номера на сметката (напр. публичен ключ) на лицето, даващо поръчката, както и името и номера на сметката (напр. публичен ключ) на бенефициера. Доставчикът на услуги за криптоактиви, действащ от името на бенефициера, трябва да гарантира, че получава и съхранява информация за инициатора и бенефициера. Пълната проследимост на страните, участващи в превод на криптоактиви, е замислена като инструмент за предотвратяването, разкриването и разследването на изпирането на пари и финансирането на тероризма, както и за наблюдение на избягването на санкции. Съгласно наредбата задължените субекти трябва също така да гарантират, че се събира информация за бенефициера или инициатора на превода, когато преводът се извършва от или към електронен портфейл, който не се управлява от доставчик на услуги за криптоактиви, дори ако няма риск от предаване на данни.